

VOO-toimintamalli röntgenhoitajaopiskelijan ammattitaitoa edistävissä harjoittelussa

Tiina Säilä, TtM, Lehtori, TAMK

Tiina Jylhä, Röntgenhoitaja AMK, Opiskelijayhdyshenkilö, PSHP

Tiina Taatila, Röntgenhoitaja YAMK, Osastonhoitaja, PSHP

Maire Petäjäjärvi, TtM, Koulutuspäällikkö, TAMK

Tausta: VOO-toimintamallin taustalla on hollantilainen Learning department -oppimisympäristömalli. Kyseisestä mallista on käytetty myös Teaching department -käsitettä. OPH:n vuonna 2012 aloittamassa hankkeessa mallia kutsuttiin Vastuuta ottamalla opit (VOO) -toimintamalliksi. TAMK:n röntgenhoitajakoulutuksessa ammattitaitoa edistävän harjoittelun osuus röntgenhoitajan tutkinosta on vähintään 75 opintopistettä (op). Röntgenhoitajaopiskelijoiden 3. ja 4. vuoden harjoittelujaksot (yht. 48 op) ovat 5 viikon mittaisia (8 op). Vuonna 2016 kuvantamis- ja isotooppitutkimusten harjoittelujaksoilla sovellettiin VOO-toimintamallia ensimmäisen kerran. Isotooppitutkimuksissa VOO:ta toteutettiin harjoittelujakson viimeisellä viikolla, mutta radiologian osastolla VOO oli sijoitettu harjoittelujaksolle huomioiden muut modaaliteettitavoitteet. Kaksi röntgenhoitajaopiskelijaa työskenteli parina yhdessä kuvaushuoneessa.

Tavoite ja tarkoitus: Tavoitteena oli, että opiskelijat suoriutuvat kaikista kuvaushuoneen toiminnoista ja ottavat kokonaisvastuun työpäivien sujumisesta.

Menetelmät ja toteutus: Opiskelijat käynnistivät päivittäin kuvantamislaitteet ja tekivät tarvittavat laadunvarmistustestit ohjekirjaa hyödyntäen. He huolehtivat itsenäisesti mm. potilaiden ohjaamisesta, potilassiirroista, itse kuvantamistutkimuksen suorittamisesta, RIS-kirjauksista sekä röntgenkuvien ja tulosteiden tallentamisesta. Aluksi opiskelijat suhtautuivat VOO-jaksoon eräänlaisena koikeena, jossa mitataan osaamista, mutta myöhemmin he oivalsivat, että kyse on yksinkertaisesti päivittäisen työn tekemisestä kuvaushuoneessa ja oppimisesta vastuuta ottamalla. Harjoittelun ohjaava röntgenhoitaja seurasi opiskelijajarin työskentelyä ja oli läsnä kuvaustilanteissa. Opiskelijat tekivät itsenäisesti työtä, mutta harjoittelun ohjaava hoitaja varmisti, ettei potilasturvallisuutta ja tutkimuksen luotettavuutta missään vaiheessa vaarannettu. On tärkeää, että VOO-jakson ohjaaja malttaa pysyä taustalla. Ohjaajan tehtävä on tarvittaessa antaa tukea tarttumatta itse ohjaimiin.

Arviointi ja johtopäätökset: Opiskelijat pitivät VOO-jaksoa tehokkaana. Kuvaustoimintaa itsenäisesti pyörittämällä he huomasivat, kuinka paljon on huomioon otettavia asioita. VOO toi varmuutta omaan osaamiseen, mutta toisaalta muistutti vastuusta. Oppiminen oli mielekästä, kun sai ottaa vastuuta tekemisestään päivän suunnittelusta ja aikataulutuksesta alkaen. VOO toimi hyvin myös tehokertauksena tulevia työtehtäviä ajatellen.